

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 września 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. uchylił decyzję organu rentowego z dnia 13 sierpnia 2014 roku w zakresie warunków oraz okresów stażu pracy wymienionych w uzasadnieniu decyzji i odmówił J. B. (1) prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie udokumentował wymaganego co najmniej 20 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego, gdyż łącznie wykazał 17 lat, 11 miesięcy i 19 dni tych okresów w tym 12 lat, 10 miesięcy i 22 dni okresów składkowych oraz 5 lat i 27 dni okresów uzupełniających (rola). Do stażu pracy nie zaliczono wnioskodawcy:

- okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym w M. od 22 sierpnia 1970 roku do 23 grudnia 1972 roku na podstawie zaświadczenia z 23 grudnia 1972 roku, wskazując, że w celu zaliczenia w/w okresu do stażu pracy ubezpieczony winien doręczyć świadectwo pracy z podanym wymiarem czasu pracy w przypadku zatrudnienia w charakterze pracownika, lub zaświadczenie z ilością przepracowanych dni pracy, jeżeli wnioskodawca był członkiem Kółka Rolniczego,

- okresów/dni nieobecności nieusprawiedliwionych: od 9 października 1985 r. do 10 października 1985 r., 22 maja 1987 r., 11 stycznia 1988 r., 17 lutego 1988 r., 23 lutego 1988 r., 12 kwietnia 1988 r., od 8 kwietnia 1989 r. do 10 kwietnia 1989 r.,

- okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) od 1 kwietnia 1964 r. do 28 lutego 1968 r. gdyż Wydział (...) i Składek (...) Oddział w Ł. nie potwierdził zgłoszenia do ubezpieczenia w podanym okresie, wskazując, że w/w okres został zaliczony jako okres pracy w gospodarstwie rolnym dziadka,

- okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) od 25 marca 1984 r. do 2 grudnia 1988 r. gdyż Wydział (...) i Składek (...) Oddział w Ł. nie potwierdził zgłoszenia do ubezpieczenia w podanym okresie.

Do stażu pracy na podstawie świadectw pracy zaliczono natomiast wnioskodawcy okresy zatrudnienia w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej od 25 marca 1984 r. do 8 października 1985 r., od 11 października 1985 r. do 24 października 1985 r., w (...) od 15 grudnia 1986 r. do 21 maja 1987 r., od 23 maja 1987 r. do 30 maja 1987 r., w Przedsiębiorstwie Hurtu (...) od 10 grudnia 1987 r. do 10 stycznia 1988 r., od 12 stycznia 1988 r. do 16 lutego 1988 r., od 18 lutego 1988 r. do 22 lutego 1988 r., od 24 lutego 1988 r. do 11 kwietnia 1988 r., od 13 kwietnia 1988 r. do 30 kwietnia 1988 r.

Jednocześnie wskazał, że okresy zatrudnienia w (...) zaliczono do stażu pracy wnioskodawcy decyzją z dnia 13 sierpnia 2014 r. (decyzja k. 143/144 akt ZUS)

W dniu 6 października 2014 roku J. B. (1) odwołał się od powyższej decyzji. W uzasadnieniu wskazał, że z uwagi na likwidację zakładów pracy, w których był zatrudniony, nie może uzyskać świadectw pracy. (odwołanie k. 2)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasową argumentację.(odpowiedź na odwołanie k. 3-3 verte)

Na rozprawie w dniu 4 grudnia 2015 roku pełnomocnik wnioskodawcy popierał odwołanie. Wnioskodawca oświadczył, że nie kwestionuje faktu niezaliczenia mu do stażu pracy wskazanych w decyzji okresów/dni nieobecności nieusprawiedliwionych. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania. (stanowisko pełnomocnika wnioskodawcy, pełnomocnika ZUS, wnioskodawcy: 00:02:17-00:02:17, 00:02:17-00:02:47, 00:22:28-00:25:13 – płyta CD k. 52)

Na rozprawie w dniu 18 marca 2016 roku pełnomocnik wnioskodawcy popierał odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, oświadczając, że koszty te nie zostały opłacone w całości ani w części. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania. (stanowisko pełnomocnika wnioskodawcy, pełnomocnika ZUS: 00:01:22-00:01:33, 00:01:33-00:01:47, 00:15:11-00:17:55 – płyta CD k. 78)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. B. (2) urodził się w dniu (...). Wniosek o emeryturę złożył w dniu 16 lipca 2014 roku. (wniosek k. 1 – 8 akt ZUS)

W okresie od 18 lutego 1964 r. do 28 lutego 1968 r. wnioskodawca pracował w gospodarstwie rolnym dziadka w M. gm. O.. Okres ten został uwzględniony przez ZUS do stażu pracy. (bezsporne, zaświadczenie o zameldowaniu k. 109/110 akt ZUS, zaświadczenie ze Starostwa Powiatowego w Z. wraz z postanowieniem o sprostowaniu k. 117/118, 127/128 akt ZUS)

W okresie od 29 lutego 1968 r. do 14 grudnia 1968 r. wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową. Okres ten został uwzględniony przez ZUS do stażu pracy. (bezsporne, książeczka wojskowa k. 37-42 akt ZUS)

W okresie od 22 sierpnia 1970 r. do 14 czerwca 1971 r. oraz od 3 marca 1972 r. do 23 grudnia 1972 roku wnioskodawca pracował w Kółku Rolniczym w M. M. (...) z siedzibą w M. (następca prawny Spółdzielnia Kółek Rolniczych w O.) w pełnym wymiarze czasu pracy, początkowo na okres próbny na stanowisku traktorzysty a od 2 maja 1972 r. na czas nieokreślony na stanowisku traktorzysty rolniczego. W spornym okresie płatnik składek rozliczał się z ZUS na podstawie deklaracji rozliczeniowych bezimiennych. (angaże z 2.05.1972 r., 22.08.1970 r., podanie o rozwiązanie stosunku pracy wraz z wyrażeniem zgody z 13.06.1971 r., zaświadczenie o ukończeniu kursu bhp z 3.03.1971 r., podanie o przyjęcie do pracy z 3.03.1972 r. – akta osobowe wnioskodawcy w kopercie k. 72, zaświadczenie o zatrudnieniu w zakresie zatrudnienia od 22 sierpnia 1970 r. do 14 czerwca 1971 r. oraz od 3 marca 1972 r. do 23 grudnia 1972 r. k. 123/124 akt ZUS, pismo k. 125/126 akt ZUS)

Przerwa w zatrudnieniu u tego pracodawcy wynikała z konieczności sprawowania opieki na chorym ojcem. (zeznania wnioskodawcy –00:13:44- 00:15:00– płyta Cd k. 78)

U powyższego pracodawcy wnioskodawca zajmował się wykonywaniem usług rolniczych. Wykonywał prace polowe tj. omłót zboża, oranie, rekultywacja pola. Obsługiwał snopowiązałkę, jeździł ciągnikiem, woził piaski potrzebne do wykonania dróg. Zimą wnioskodawca wykonywał usługi transportowe np. woził cegły. (zeznania świadka J. B. (3) – 00:22:28-00:25:13, 00:25:26-00:28:28, 00:28:28-00:28:56 - płyta Cd k. 52, zeznania świadka W. K. –00:28:56 -00:33:59, 00:33:59-00:35:04, 00:35:04-00:35:47 - płyta Cd k. 52, zeznania wnioskodawcy –00:08:21-00:13:44, 00:13:44-00:15:00 – płyta Cd k. 78, 00:03:01-00:05:53 – płyta Cd k. 78 w zw. z 00:02:49-00:05:24, 00:05:24-00:12:20, 00:12:20-00:16:24– płyta CD k. 52)

W okresie od 9 września 1974 r. do 24 września 1977 r. wnioskodawca pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. (następca prawny Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w Ł.) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy ciągnika, w okresie od 2 listopada 1976 r. do 30 kwietnia 1977 r. na stanowisku palacza a następnie na stanowisku portiera – dozorca.

U powyższego pracodawcy wnioskodawca pracował następnie w okresie od 1 października 1977 r. do 30 kwietnia 1979 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku portiera – dozorca.

Okresy te zostały uwzględnione przez ZUS do stażu pracy.

(bezsporne, świadectwo pracy z 24.09.1972 r., angaże, karta obiegowa zmiany w stosunku pracy - przyjęcie w aktach osobowych wnioskodawcy k. 59-59 odw., 63-67 odw., 70 oraz k. 17/18 akt ZUS, świadectwo pracy z 28.04.1979 r. k. 19/20 akt ZUS, zaświadczenie o zatrudnieniu k. 115/116 akt ZUS, zeznania wnioskodawcy -00:03:01-00:05:53, 00:06:16-00:08:21 – płyta Cd k. 78)

W okresie od 25 czerwca 1979 r. do 9 września 1979 r. wnioskodawca pracował w (...) Oddział w A. (Zakład (...)) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku młynowego surowców mineralnych. Okres ten został uwzględniony przez ZUS do stażu pracy. (bezsporne, świadectwo pracy k. 21/22 akt ZUS)

W okresie od 15 października 1979 r. do 17 maja 1980 r. wnioskodawca pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pomocnika wędliniarza. Okres ten został uwzględniony przez ZUS do stażu pracy. (bezsporne, świadectwo pracy k. 23/24 akt ZUS)

W okresie od 28 maja 1980 r. do 24 października 1985 r. wnioskodawca pracował w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Z. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku gospodarza domów. W okresie od 9 do 10 października 1985 r. wykazał nieusprawiedliwioną nieobecność w pracy. Okres ten (z wyłączeniem okresu nieusprawiedliwionej nieobecności) został uwzględniony przez ZUS do stażu pracy. (bezsporne, świadectwo pracy k. 25/26 akt ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa k. 43/44 akt ZUS)

W okresie od 15 grudnia 1986 r. do 30 maja 1987 r. wnioskodawca pracował w Zakładach (...) w Z. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku aparatowego. W dniu 22 maja 1987 r. wykazał nieusprawiedliwioną nieobecność w pracy. Okres ten (z wyłączeniem okresu nieusprawiedliwionej nieobecności) został uwzględniony przez ZUS do stażu pracy. (bezsporne, świadectwo pracy k. 29/30 akt ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa k. 43/44 akt ZUS)

W okresie od 10 grudnia 1987 r. do 30 kwietnia 1988 r. wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie Hurtu (...) w Ł. Filia w Z. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku palacza c.o. W dniach 11 stycznia, 17 lutego, 23 lutego i 12 kwietnia 1988 r. wykazał nieusprawiedliwioną nieobecność w pracy. Okres ten (z wyłączeniem okresu nieusprawiedliwionej nieobecności) został uwzględniony przez ZUS do stażu pracy. (bezsporne, świadectwo pracy k. 31/32 akt ZUS)

W okresie od 27 grudnia 1988 r. do 10 kwietnia 1989 r. wnioskodawca pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku palacza c.o. W okresie od 7 do 10 kwietnia 1989 r. wykazał nieusprawiedliwioną nieobecność w pracy. Okres ten (z wyłączeniem okresu nieusprawiedliwionej nieobecności) został uwzględniony przez ZUS do stażu pracy. (bezsporne, świadectwo pracy k. 33/34 akt ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa k. 43/44 akt ZUS)

W okresie od 2 listopada 1990 r. do 21 grudnia 1990 r. wnioskodawca pracował w Zakładzie (...) w Z. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku tynkarza murarza. Okres ten został uwzględniony przez ZUS do stażu pracy. (bezsporne, świadectwo pracy k. 35/36 akt ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa k. 43/44 akt ZUS)

W latach 1992 -1999 wnioskodawca był zarejestrowany jako bezrobotny, w okresie od 13 lutego 2006 r. do 2 sierpnia 2007 r. wnioskodawca był zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku. (zaświadczenie k. 47/48 akt ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa k. 43/44 akt ZUS)

Decyzją z dnia 13 sierpnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. B. (1) prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie udokumentował wymaganego co najmniej 20 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego, gdyż łącznie wykazał 12 lat, 10 miesięcy i 22 dni okresów składkowych. Do stażu pracy nie zaliczono wnioskodawcy:

- okresów/dni nieobecności nieusprawiedliwionych: od 9 października 1985 r. do 10 października 1985 r., 22 maja 1987 r., 11 stycznia 1988 r., 17 lutego 1988 r., 23 lutego 1988 r., 12 kwietnia 1988 r., od 8 kwietnia 1989 r. do 10 kwietnia 1989 r.,

- okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) od 25 marca 1984 r. do 2 grudnia 1988 r. gdyż Wydział (...) i Składek (...) Oddział w Ł. nie potwierdził zgłoszenia do ubezpieczenia w podanym okresie.

Do stażu pracy na podstawie świadectw pracy zaliczono natomiast wnioskodawcy okresy zatrudnienia w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej od 25 marca 1984 r. do 8 października 1985 r., od 11 października 1985 r. do 24 października 1985 r., w (...) od 15 grudnia 1986 r. do 21 maja 1987 r., od 23 maja 1987 r. do 30 maja 1987 r., w Przedsiębiorstwie Hurtu (...) od 10 grudnia 1987 r. do 10 stycznia 1988 r., od 12 stycznia 1988 r. do 16 lutego 1988 r., od 18 lutego 1988 r. do 22 lutego 1988 r., od 24 lutego 1988 r. do 11 kwietnia 1988 r., od 13 kwietnia 1988 r. do 30 kwietnia 1988 r.

(decyzja k. 97/98 akt ZUS)

Wnioskodawca wniósł w dniu 5 września 2014 r. o uwzględnienie do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym dziadka od 18 lutego 1964 r. do 31 grudnia 1969 r. (protokół k. 107/108 akt ZUS)

Organ rentowy uwzględnił wnioskodawcy staż pracy w wymiarze 17 lat, 11 miesięcy i 19 dni tych okresów w tym 12 lat, 10 miesięcy i 22 dni okresów składkowych oraz 5 lat i 27 dni okresów uzupełniających (rola). (wyliczenie k. 139/140 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych wnioskodawcy, w tym m.in. zaświadczenia o zatrudnieniu w Kółku Rolniczym w M. M. (...) z siedzibą w M. w zakresie zatrudnienia od 22 sierpnia 1970 r. do 14 czerwca 1971 r. oraz od 2 maja 1972 r. do 23 grudnia 1972 r., a także na podstawie dokumentacji osobowej, w tym m.in. z okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym w M. M. (...) z siedzibą w M., w oparciu o osobowe źródła dowodowe w postaci zeznań świadków J. B. (3) i W. K. zamieszkałych w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawcy w Kółku Rolniczym w M. M. (...) z siedzibą w M. w pobliżu miejsca tego zatrudnienia, będących świadkami naoczniymi wykonywania przez wnioskodawcę prac polowych i transportowych w tym zakładzie oraz częściowo zeznań wnioskodawcy.

Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawcy w zakresie, w jakim wskazywał on na pracowniczy charakter zatrudnienia odwołującego w Zakładzie (...) w okresie od 1 kwietnia 1964 r. do 28 lutego 1968 r. oraz w Zakładzie (...) od 25 marca 1984 r. do 2 grudnia 1988 r. oraz w zakresie, w jakim wskazywał, że w Kółku Rolniczym w M. M. (...) z siedzibą w M. wnioskodawca był zatrudniony do 1974 r.

Odnosząc się do twierdzenia wnioskodawcy w zakresie jego zatrudnienia w Zakładzie (...) w okresie od 1 kwietnia 1964 r. do 28 lutego 1968 r. wskazać należy, że zeznania wnioskodawcy w powyższym zakresie są sprzeczne z prezentowanym w toku postępowania przed organem rentowym stanowiskiem wnioskodawcy, zgodnie z którym w tym okresie pracował on w gospodarstwie rolnym dziadka (od 18 lutego 1964 r. do 28 lutego 1968 r.), na podstawie którego ZUS uznał okres pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym za udowodniony skutek czego zaliczył go do stażu pracy wnioskodawcy. Niezależnie od powyższego wskazać należy, że okoliczność zatrudnienia w Zakładzie (...) nie znajduje potwierdzenia w pozostałym zebranych w sprawie materiale dowodowym w szczególności wnioskodawca nie przedłożył na tę okoliczność żadnej dokumentacji pracowniczej jak i nie powołał świadków. Nie tylko brak jest umowy o pracę, czy innej umowy, ale i świadectwa pracy, wpisu do legitymacji ubezpieczeniowej, ani innego dokumentu, który wskazywałby na okoliczność zatrudnienia wnioskodawcy u tego pracodawcy i odprowadzania składek z tego tytułu. Co więcej, jak zeznał sam wnioskodawca, nie występował on do sądu pracy z pozwem o ustalenie istnienia stosunku pracy z tym pracodawcą. Jednocześnie z ustaleń wynika, że z tego tytułu skarżący nie został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych.

Odnosząc się natomiast do twierdzenia wnioskodawcy w zakresie jego zatrudnienia w Zakładzie (...) od 25 marca 1984 r. do 2 grudnia 1988 r. wskazać należy, że poza zaświadczeniem pracodawcy z dnia 2 grudnia 1988 r. o zatrudnieniu w tym zakładzie w tym okresie na stanowisku murarza – tynkarza, zbrojarza – betoniarza oraz cieśli (k. 27/28 akt ZUS) brak jakiegokolwiek innej dokumentacji pracowniczej wnioskodawcy z tego okresu zatrudnienia. Nie tylko brak jest umowy o pracę, czy innej umowy, ale i świadectwa pracy, wpisu do legitymacji ubezpieczeniowej, ani innego dokumentu, który wskazywałby na okoliczność zatrudnienia wnioskodawcy u tego pracodawcy i odprowadzania składek z tego tytułu. Wnioskodawca na powyższą okoliczność nie powołał żadnych świadków. Wskazane zaświadczenie z dnia 2 grudnia 1988 r. jako dokument prywatny nie został zatem w swojej treści potwierdzony przez zebrany materiał dowodowy. Co więcej, jak zeznał sam wnioskodawca, nie występował on do sądu pracy z pozwem o ustalenie istnienia stosunku pracy z tym pracodawcą. Uznanie za wiarygodne twierdzeń wnioskodawcy w powyższym zakresie oraz za miarodajne zaświadczenia pracodawcy o zatrudnieniu w tym zakładzie stoi nadto na przeszkodzie pozostały zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci świadectw pracy dokumentujących zatrudnienie wnioskodawcy w pełnym wymiarze czasu w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Z. w okresie od 28 maja 1980 r. do 24 października 1985 r., w Zakładach (...) w Z. od 15 grudnia 1986 r. do 30 maja

1987 r., w Przedsiębiorstwie Hurtu (...) w Ł. Filia w Z. od 10 grudnia 1987 r. do 30 kwietnia 1988 r., które to okresy pokrywałyby się w przeważającym zakresie ze spornym okresem zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładzie (...) od 25 marca 1984 r. do 2 grudnia 1988 r. oraz zostały one (z wyłączeniem niekwestionowanych przez ubezpieczonego okresów nieusprawiedliwionej nieobecności) uwzględnione przez ZUS do stażu pracy wnioskodawcy. Jednocześnie z ustaleń wynika, że z tego spornego tytułu skarżący nie został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych.

Wreszcie wnioskodawca w żaden sposób nie udowodnił, że w Kółku Rolniczym w M. M. (...) z siedzibą w M. był zatrudniony do 1974 r. Początkowo bowiem J. B. (1) twierdził, że pracował u tego pracodawcy od 22 sierpnia 1970 r. do 23 grudnia 1972 roku, by w toku procesu przyznać – po przedłożeniu mu dokumentacji osobowej z tego okresu - jednakże, że miał on przerwę w tym zatrudnieniu w okresie od 14 czerwca 1971 r. oraz od 3 marca 1972 r. Skoro wnioskodawca zeznał prawdę dopiero po okazaniu mu zachowanych angaży z tego okresu, uznać należało, że jego twierdzenia w zakresie zatrudnienia w tym zakładzie do 1974 r. na wiarę nie zasługują zwłaszcza, że nie poparł ich żadnymi dowodami.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 27 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku Nr 748, z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny określony w ust. 2 albo 3;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.

Wiek emerytalny dla kobiet wynosi co najmniej 60 lat (art. 27 ust. 2).

Wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie:

- 1) do dnia 31 grudnia 1947 r. wynosi co najmniej 65 lat;
- 2) od dnia 1 stycznia 1948 r. do dnia 31 marca 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 1 miesiąc;
- 3) od dnia 1 kwietnia 1948 r. do dnia 30 czerwca 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 2 miesiące;
- 4) od dnia 1 lipca 1948 r. do dnia 30 września 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 3 miesiące;
- 5) od dnia 1 października 1948 r. do dnia 31 grudnia 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 4 miesiące (art. 27 ust. 3).

Zgodnie zaś z brzmieniem art.28 powyższej ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, którzy nie osiągnęli okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 pkt 2, przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 ust. 2 i 3,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 15 lat dla kobiet i co najmniej 20 lat dla mężczyzn.

Nie budzi wątpliwości w przedmiotowej sprawie, że wnioskodawca spełnia jedynie warunek co do wymaganego przepisami wieku emerytalnego, tj. ukończenia 65 roku i 1 miesiąca życia, bowiem aktualnie ma 68 lat.

Zdaniem Sądu wnioskodawca nie wykazał jednak minimalnego wymiaru okresów składkowych i nieskładkowych, które uprawniałyby go do świadczenia emerytalnego.

Organ rentowy uznał, że wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 17 lat, 11 miesięcy i 19 dni tych okresów w tym 12 lat, 10 miesięcy i 22 dni okresów składkowych oraz 5 lat i 27 dni okresów uzupełniających (rola). Zatem do minimalnego wymiaru ogólnego stażu zatrudnienia, tj. do 20 lat, brakuje skarżącemu 2 lata i 11 dni.

Wnioskodawca wnosił o zaliczenie do ogólnego stażu pracy okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym w M. od 22 sierpnia 1970 roku do 23 grudnia 1972 roku (w toku procesu przyznając, że miał przerwę w zatrudnieniu u tego pracodawcy i zgodnie z dokumentacją osobową ponownie został zatrudniony z dniem 3 marca 1972 r. zmodyfikował stanowisko wnosząc o zaliczenie jedynie okresu od 22 sierpnia 1970 r. do 14 czerwca 1971 r. oraz od 3 marca 1972 r. do 23 grudnia 1972 r.), w Zakładzie (...) w okresie od 1 kwietnia 1964 r. do 28 lutego 1968 r. oraz w Zakładzie (...) od 25 marca 1984 r. do 2 grudnia 1988 r.

Podkreślić w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się okresy składkowe oraz nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 wspomnianej ustawy okresami składkowymi są okresy ubezpieczenia. Natomiast art. 4 pkt 5 stanowi, że okresem ubezpieczenia jest okres opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala jedynie na ustalenie, że w całym spornym okresie wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Kółku Rolniczym w M. jedynie w okresie od 22 sierpnia 1970 r. do 14 czerwca 1971 r. oraz od 3 marca 1972 r. do 23 grudnia 1972 r.

Z poczynionych ustaleń wynika bowiem, że w okresie od 22 sierpnia 1970 r. do 14 czerwca 1971 r. oraz od 3 marca 1972 r. do 23 grudnia 1972 roku wnioskodawca pracował w Kółku Rolniczym w M. M. (...) z siedzibą w M. w pełnym wymiarze czasu pracy, początkowo na okres próbny na stanowisku traktorzysty, a od 2 maja 1972 r. na czas nieokreślony na stanowisku traktorzysty rolniczego. Z zeznań świadków zeznających w sprawie wynika natomiast, że u powyższego pracodawcy wnioskodawca zajmował się wykonywaniem usług rolniczych i transportowych. Z ustaleń wynika nadto, że w spornym okresie płatnik składek rozliczał się z ZUS na podstawie deklaracji rozliczeniowych bezimiennych.

Drugą kwestią sporną jest nieuwzględnienie do stażu ogólnego wnioskodawcy okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) w okresie od 1 kwietnia 1964 r. do 28 lutego 1968 r.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że w powyższym spornym okresie wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę lub innej umowy będącej podstawą obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne.

Z poczynionych ustaleń wynika bowiem, że w okresie zawierającym się w powyższym okresie tj. od 18 lutego 1964 r. do 28 lutego 1968 r. wnioskodawca pracował w gospodarstwie rolnym dziadka i okres ten został zaliczony przez ZUS do stażu pracy wnioskodawcy, czego wnioskodawca nie kwestionował. Nadto jak już wskazano za ten sporny okres od 1 kwietnia 1964 r. do 28 lutego 1968 r. brak jest jakiegokolwiek umowy, brak jest też dokumentacji osobowej skarżącego. Wnioskodawca w żaden sposób nie wykazał powyższego zatrudnienia, nie występował też do sądu pracy z pozwem o ustalenie istnienia stosunku pracy z tym pracodawcą, nie został też zgłoszony z tego tytułu do ubezpieczeń społecznych.

Ostatnią kwestią sporną jest nieuwzględnienie do stażu ogólnego wnioskodawcy okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) od 25 marca 1984 r. do 2 grudnia 1988 r.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że w powyższym spornym okresie wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę lub innej umowy będącej podstawą obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne.

Z poczynionych ustaleń wynika bowiem, że w okresie zawierającym się w powyższym okresie tj. od 28 maja 1980 r. do 24 października 1985 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Z., od 15 grudnia 1986 r. do 30 maja 1987 r. wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) w Z., od 10 grudnia 1987 r. do 30 kwietnia 1988 r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Hurtu (...) w Ł. Filia w Z. i okres ten łącznie (z wyłączeniem niekwestionowanych przez ubezpieczonego okresów nieusprawiedliwionej nieobecności) został zaliczony przez ZUS do stażu pracy wnioskodawcy, czego wnioskodawca nie kwestionował. Nadto jak już wskazano za ten sporny okres od 25 marca 1984 r. do 2 grudnia 1988 r. brak jest jakiegokolwiek umowy, brak jest też dokumentacji osobowej skarżącego. Jedyne zachowane zaświadczenie pracodawcy z dnia 2 grudnia 1988 r. o zatrudnieniu wnioskodawcy w tym okresie nie zostało potwierdzone w toku procesu żadnymi środkami dowodowymi, nie wskazuje ono wymiaru czasu pracy, a analiza jego treści może jedynie wskazywać na ewentualne wykonywanie u tego pracodawcy pewnych prac dorywczych (remontowo - budowlanych). Wnioskodawca nie występował do sądu pracy z pozwem o ustalenie istnienia stosunku pracy z tym pracodawcą, nie został też zgłoszony z tego tytułu do ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z brzmieniem art.6 k.c. to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontrydiktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie.

Sąd uznał, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76).

Skoro zatem wnioskodawca nie udowodnił, aby w spornych okresach przypadających od 1 kwietnia 1964 r. do 28 lutego 1968 r. oraz od 28 maja 1980 r. do 24 października 1985 r. był zatrudniony na podstawie umowy będącej podstawą obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne, to brak podstaw do zaliczenia okresów przypadających na te okresy do jego ogólnego stażu pracy.

Uznanie natomiast za okres zatrudnienia na podstawie umowy będącej podstawą obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne - od 22 sierpnia 1970 r. do 14 czerwca 1971 r. oraz od 3 marca 1972 r. do 23 grudnia 1972 roku, a co za tym idzie uwzględnienie tego okresu do ogólnego stażu pracy wnioskodawcy, daje wnioskodawcy dodatkowe jedynie 1 rok, 7 miesięcy i 15 dni (9 miesięcy i 25 dni plus 9 miesięcy i 15 dni). Po zsumowaniu tego okresu z okresami składkowymi i nieskładkowymi w ilości 17 lat, 11 miesięcy i 19 dni łącznie okres ubezpieczenia wyniósł **19 lat, 6 miesięcy i 27 dni.**

W oparciu o poczynione ustalenia i obowiązujące przepisy prawa Sąd uznał, że skarżący nie spełnił wszystkich warunków do nabycia prawa do emerytury, gdyż nie legitymuje się minimalnym 20-letnim stażem pracy okresów składkowych i nieskładkowych.

W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Sąd przyznał i nakazał wypłacić z funduszu Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu wnioskodawcy kwotę 73,80 złotych w oparciu o § 12 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 2 oraz w oparciu o § 19 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie

oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 490).